

Vlaanderen
is diervriendelijk

Huisdierwijzer Bennett wallaby

Macropus rufogriseus

////////////////////////////////////

HUISDIERWIJZER: BENNETT WALLABY

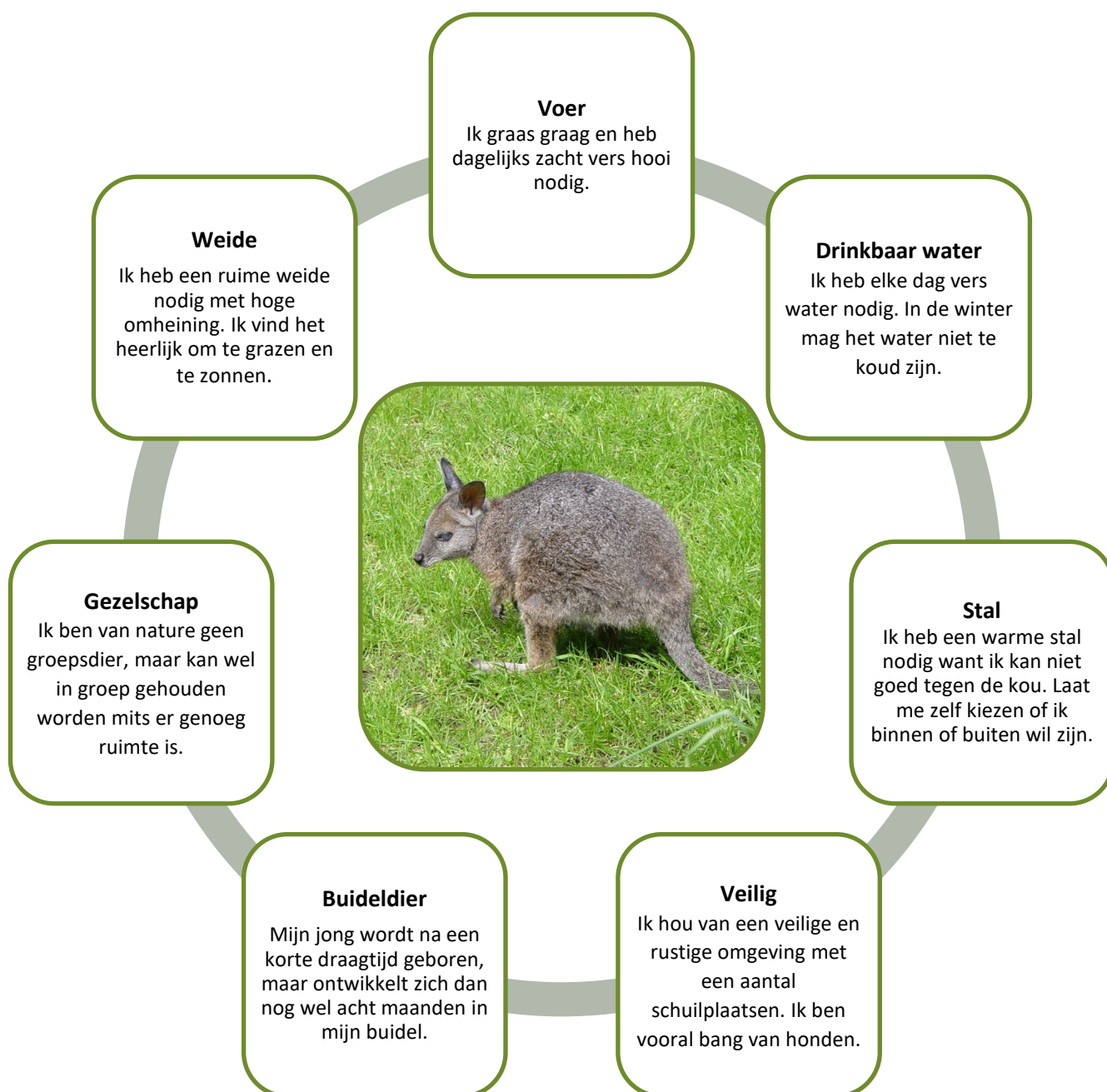
Macropus rufogriseus

////////////////////////////////////

INHOUD

1	Overzicht	3
2	Natuurlijk gedrag en behoeften	4
3	Huisvesting en verzorging	5
3.1	Huisvesting	5
3.1.1	Gezelschap	5
3.1.2	De weide	5
3.1.3	Omheining weide	5
3.1.4	De stal	5
3.1.5	Verrijking	6
3.2	Voeding	6
3.3	verzorging	7
4	Gedrag en omgang met het dier	7
5	Gezondheid	8
5.1	Voortplanting en bijhorend gedrag	8
5.2	Meest voorkomende gezondheidsproblemen	8
6	Aankoop of adoptie	9
7	Kosten	10
8	Bronnenlijst	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1 OVERZICHT

2 NATUURLIJK GEDRAG EN BEHOEFTE

Wallaby's zijn kleine tot middelgrote kangoeroes, die behoren tot de groep van de buideldieren. Er bestaan verschillende soorten wallaby's, maar alleen de Bennett wallaby (*Macropus rufogriseus*) mag volgens de [positieflijst](#) in België als huisdier gehouden worden. De Bennett wallaby komt net als andere kangoeroes oorspronkelijk uit Australië, meer bepaald uit de oostelijke delen en van het eiland Tasmanië.

Deze dieren houden zich op in de dichte begroeiing van tropische wouden en voeden zich met gras, sappige wortels van planten, kruiden en bladeren van struiken. Wegens hun moeilijk verteerbaar plantaardig dieet zijn het semi-herkauwers. Dit wil zeggen dat ze hun voedsel kauwen, doorslikken, laten gisten in de maag, opnieuw omhoog stuw en het voedsel nog eens herkauwen.

Het klimaat van hun natuurlijk leefgebied kenmerkt zich door tropische warmte. Wallaby's zijn daarom vooral actief op de koelere momenten van de dag, zoals in de ochtend en tijdens de schemeruren. Tijdens de heetste uren van de dag zoeken ze de schaduw op. In natuurlijke omstandigheden leeft de Bennett wallaby overwegend alleen, maar soms trekken ze op in groepen van drie tot vijf dieren. Bennett wallaby's zijn dan ook geen echte groepsdieren.

Als ze in groep gehouden worden, dan verspreiden ze zich over het terrein en doen ze elk hun eigen ding. Je ziet dus weinig sociaal gedrag tussen Bennett wallaby's, behalve tussen moeder en jong en tijdens het paarseizoen. Het grootste gedeelte van de dag spenderen wallaby's aan voedsel zoeken en eten.

De Bennett wallaby is een middelgrote kangoeroe, met krachtige achterpoten en een sterke staart. Het dier wordt 60 à 100 cm groot en zijn een staart is ongeveer 70 cm lang. Een mannelijk dier weegt maximaal 27 kg, en een vrouwelijke Bennett wallaby weegt maximaal 15 kg. De Bennett wallaby wordt ook wel eens de roodnekwallaby genoemd door de kenmerkende roodachtige vachtkleur in de nek. Voor het overige heeft de Bennett wallaby een grijsbruine vacht en witte buik. Uitzonderlijk komen ook albino's voor: geheel witte dieren met rode ogen.

Zoals alle kangoeroes beweegt de wallaby zich al springend voort, door zich van de grond af te zetten met de achterpoten. Hun staart gebruiken ze om balans te houden en als ondersteuning bij het springen en zitten. Wallaby's vertonen een speciaal gedrag als ze een belager zien. Bij gevaar stampen ze met de achterpoten om soortgenoten alert te maken en vluchten ze met grote sprongen weg. Wilde honden zijn hun natuurlijke vijanden.

Indeling in het dierenrijk

Rijk	<i>Animalia</i> (dieren)
Stam	<i>Chordata</i> (chordadieren)
Klasse	<i>Mammalia</i> (zoogdieren)
Orde	<i>Diprotodontia</i> (klimbuideldieren)
Familie	<i>Macropodidae</i> (kangoeroes)
Geslacht	<i>Macropus</i>
Soort	<i>Macropus rufogriseus</i>

3 HUISVESTING EN VERZORGING

3.1 HUISVESTING

3.1.1 Gezelschap

Bennett wallaby's leven van nature overwegend solitair, maar mits ze voldoende ruimte krijgen, kan je ze wel goed met enkele soortgenoten samen houden. Mannelijke dieren kunnen onderling zeer agressief worden en vechten. Laat ze daarom castreren als je ze samen wil houden. Eén gecastreerd mannelijk dier met enkele vrouwelijke soortgenoten of een groep met alleen vrouwelijke dieren kan ook. Je kan ook kiezen voor een paartje.

3.1.2 De weide

Wallaby's zijn weidedieren die een stal nodig hebben. Voorzie een weide van minimum 200 m² voor twee tot vijf dieren. Voor meer dieren heb je uiteraard een grotere weide nodig. De weide is best gelegen op een rustige plaats omdat wallaby's snel schrikken. De stal moet altijd vanuit de weide toegankelijk zijn voor de dieren. Een zachte ondergrond van voornamelijk gras met enkele zandvlaktes is aangeraden, want zo voorkom je kwetsuren, irritaties van de voetzolen en kunnen de wallaby's graven.

Extra beschutting voor de zon of andere weersinvloeden door struiken of bomen is ook wenselijk, maar zet die wel af met gaas, anders wordt de bast aangevreten. Huisvest de wallaby's niet samen met andere diersoorten. Hun huisvesting en voeding is vrij gespecialiseerd, en ze samen houden met andere dieren kan daardoor problemen opleveren.

3.1.3 Omheining

Een goede omheining is noodzakelijk om de wallaby in de weide te houden, want wallaby's kunnen heel goed springen. Een goed zichtbaar, hoog en stevig draadgazen hek van minstens twee meter hoog is een veilige omheining. Laat de omheining ook 20 cm in de bodem doorlopen. Je moet de weide beveiligen zodat de wallaby niet kan ontsnappen. Laat daarom geen kruiwagen of andere opstapjes rondslingeren bij de omheining tijdens de herinrichting of het onderhoud. Bovendien zijn wallaby's snel en kunnen ze via een poort ontsnappen.

Gebruik geen prikkeldraad of schrikdraad om te voorkomen dat de wallaby ontsnapt. Dat is immers dieronvriendelijk en gevaarlijk voor wallaby's. Om roofdieren uit de weide te houden kan je wel een schrikdraad voorzien aan de buitenkant van de omheining. Zo voorkom je dat honden, katten en vossen door het gaas geraken. Voor angstige wallaby's kan het nodig zijn de omheining goed zichtbaar te maken en afgeronde hoeken te maken in de weide, om te vermijden dat ze zichzelf klem lopen.

3.1.4 De stal

Minstens even belangrijk als voldoende weideruimte is de stal. Wegens het koude klimaat in België hebben wallaby's zeker een comfortabele schuilplek nodig. De stal moet zo geplaatst worden dat de dieren gemakkelijk uit de wind en de regen kunnen rusten. Voor twee à vijf dieren heb je een stal van minimum 16 m² nodig. Ideaal hebben de dieren vrije inloop van de weide naar de stal.

Omdat de stal echt bedoeld is om deze tropische dieren tegen de weersinvloeden te beschermen, moet ze tochtvrij en geïsoleerd zijn, met verhoogde en verharde bodem. Tijdens periodes van vrieskou moet de stal

verwarmd worden of moeten de dieren onder warmtelampen kunnen zitten. Rubberen flappen voor de ingang houden de warmte binnen.

Gebruik geen stro als bodembedekking in de stal, want dat kan ontstekingen in de mond veroorzaken. Gedorst of droog hooi zonder aren, houtkrullen of zand zijn een goede keuze als bodembedekking. Wekelijks leg je in de stal van een propere laag strooisel.

3.1.5 Verrijking

Wallaby's hebben behoefte aan verrijking en de mogelijkheid om hun omgeving te onderzoeken. In natuurlijke omstandigheden leven ze op open plekken en in de dichte begroeiing van onder meer de Tasmaanse wouden. Een ruime weide met verrijkende structuren, zoals struiken en meerdere zandkuilen, wordt daarom aangeraden. Deze dieren spenderen een groot deel van hun tijd aan het zoeken naar voedsel en eten. Om te vermijden dat het voor de wallaby saai wordt, kan je ook twijgen van wilgen- en fruitbomen aanbieden en het voeder op diverse plekken op het terrein verspreiden.

Het is een goed teken als je wallaby's onderzoekend en nieuwsgierig zijn. Kijk dagelijks naar de dieren om hun gedrag en behoeftes beter te leren kennen. Een passief of onrustig dier dat weinig gebruik maakt van de ruimte, is mogelijk ziek of geeft aan dat de omgeving niet goed voldoet of tot verveling leidt. Naar manieren zoeken om je dier te verrijken is leuk, zowel voor mens als dier!

3.2 VOEDING

Gras, zacht hooi en met mate luzerne zijn de basis van het rantsoen en moeten altijd ter beschikking zijn. Vul dit aan met groenten, fruit en brokken droogvoer speciaal voor kangoeroes. Als je geen speciaal kangoeroedroogvoer geeft, dan is het belangrijk om wekelijks extra vitamines toe te voegen. Met name van vitamine E kunnen de dieren een tekort krijgen.

Voeder geen stro of hard hooi met aren, want door de grove structuur kan dit dodelijke ontstekingen in de mond veroorzaken. Kies bij voorkeur voor zacht, groen hooi dat fris ruikt. Muf hooi is ongeschikt als voedermiddel voor wallaby's. Kleine porties groenten en fruit kan je met mate geven. Onder meer appels, peren, pompoen, sla, selder en wortels zijn geschikt. Takken van wilgen en onbespoten fruitbomen eten ze graag.

De dieren moeten altijd kunnen drinken. Voorzie hiervoor een bassin dat in de grond is ingegraven. Ook in de stal moet drinkwater aanwezig zijn. Voorkom dat het water bevriest door een verwarming met thermostaat in het water te hangen.

Wat voer je een wallaby?

Dagelijks voer	Met mate voeren	Niet voeren
Gras	Wortels, appels, selder, ...	Stro
Fijn hooi	Vitaminesupplement	Kool, broccoli
Kangoeroedroogvoer	Luzerne	Te grof hooi
Kruiden en verse groenten	Wilgen-, hazelaar- en fruitboomtakken	Granen met aren

3.3 VERZORGING

Dagelijks

- Verwijder oude groenten- en fruitresten.
- Geef nieuw voer en kijk hoeveel er gegeten is.
- Geef eventueel nieuwe takken van wilgen- of fruitbomen.
- Geef proper water.
- Bekijk of de dieren er gezond uitzien en zich normaal gedragen.

Minstens eenmaal per week

- Gooi alle vuile bodembedekking weg en mest de stal uit.
- Verspreid een laag van ongeveer 10 cm nieuw strooisel in de stal.
- Controleer de omheining.

Meerdere keren per jaar

- Twee à drie keer per jaar moet je de hele stal uitmesten, uitwassen en desinfecteren om parasieten te voorkomen en voor een goede algemene hygiëne.
- In de zomer moet je soms de weide maaien. De dieren eten het gras namelijk niet overal even kort en om de weide gezond te houden, moet je ze onderhouden.
- Tijdens de zomer moet je de stal extra goed ventileren en tijdens de winter moet je ze voldoende warm houden.

4 GEDRAG EN OMGANG MET HET DIER

Wallaby's zijn vrij angstige en schuwe dieren, zeker als ze niet van jongs af aan gewoon zijn geworden aan mensen en verschillende situaties. Als je een wallaby koopt, dan zal die liever buiten in een groep wallaby's leven dan bij jou. Het zijn geen knuffeldieren, en ze worden liever niet vastgepakt of geaaid. Het is belangrijk om geduldig en rustig met de wallaby's om te gaan. Stress kan je bij wallaby's herkennen als ze zonder duidelijke reden de voorpoten gaan aflikken. Kijk dan na wat mogelijke stressfactoren zijn en hoe je die kan verbeteren. Wallaby's zijn prooidieren, en daarom kunnen ze bang zijn van honden.

Wallaby's kunnen erg gestresseerd geraken wanneer je ze moet vangen. In paniek kunnen ze tegen het hek opspringen en zich daarbij ernstig verwonden of sterven van opwindning en stress. Pak dit altijd rustig aan of laat het de eerste keer over aan een persoon met ervaring. Om ze te vangen kan je ze beter in een aparte vangkooi lokken. Als je een wallaby moet optillen, dan doe je dat door met één hand stevig de staartbasis vast te pakken, zo dicht mogelijk bij de rug van het dier. Met de andere arm omarm je de borst.

Het is misschien voor de hand liggend, maar wallaby's kunnen goed springen en dus gemakkelijk ontsnappen. Ontsnapte wallaby's kunnen een ware plaag zijn voor gewassen en voor de lokale natuur. Vermijd daarom dat ze ontsnappen. Ga een ontsnapte wallaby niet opjagen, maar zorg dat die zelf terug in het verblijf kan. Door Wallaby's op te jagen worden ze juist banger. Als ze ontsnapt zijn en verder weg van hun stal geraken, dan manoeuvreer je ze het best tot in een verblijf. Daar probeer je ze in een in een transportkist te krijgen en naar huis te voeren.

Wallaby's maken een pubertijd door: de eerste één à twee jaar kunnen ze redelijk onstuimig zijn en alles willen onderzoeken. Ze krijgen een stabiel karakter als je geduldig en positief met ze omgaat, en ze vanaf jonge leeftijd socialiseert. Dat doe je door ze op een veilige manier te betrekken bij allerlei gebeurtenissen en te laten wennen aan verschillende mensen en huisdieren. Wallaby's waarbij dit niet vanaf jongs af aan is

gebeurd, zijn normaal gezien moeilijk hanteerbaar. Let dan goed op want met hun sterke achterpoten kunnen ze stevige trappen geven en met hun voorpoten kunnen ze boksen en worstelen.

Wallaby's kunnen goed tegen de hitte. Hoewel de dieren in Australië bij de extreme hitte de schaduw opzoeken, waarderen ze hier in België de schaarse zon heel erg. Ze zonnebaden dan graag in een open weide.

De introductie van een nieuwe wallaby in een bestaande groep kan moeilijk verlopen. De nieuweling verstoort de hiërarchie in de groep en dat kan leiden tot vijandige reacties binnen de groep.

Bij normale verzorging heb je geen geur- of geluidsoverlast van de dieren. Kwade of gefrustreerde wallaby's maken kuchende geluiden, terwijl tevreden of seksueel actieve wallaby's meer murmelende geluiden en ademgeluiden maken. Ze kunnen ook grommen, vooral als ze benaderd worden door een soortgenoot.

5 GEZONDHEID

5.1 VOORTPLANTING EN BIJHOREND GEDRAG

Alvorens te gaan kweken, is het belangrijk na te gaan of je verantwoordelijke kopers hebt voor het jong.

Vrouwelijke wallaby's noemt men 'doe' of 'jill'. Ze zijn geslachtsrijp als ze 14 maanden oud zijn. Mannelijke wallaby's worden 'boomer' of 'buck' genoemd en zijn geslachtsrijp als ze 19 maanden oud zijn. Mannelijke dieren zijn zichtbaar groter dan vrouwelijke dieren. Bovendien hebben vrouwelijke wallaby's een buidel vooraan op de buik.

Het paarseizoen van de Bennett wallaby is tijdens de warmere zomermaanden. Na een dracht van 29 tot 30 dagen wordt altijd slechts één klein en haarloos jong geboren. Het jong kruipt over de vacht naar de buidel om melk te drinken. In de buidel blijft het jong tot het ongeveer negen maanden oud is. Hoe ouder het wordt, hoe meer tijd het buiten de buidel doorbrengt. Ook als er een nieuw jong is, kruipt het wallabyjong van het vorige jaar soms nog in de buidel.

5.2 MEEST VOORKOMENDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

Met een goede verzorging en huisvesting kan de Bennett wallaby tot 15 jaar oud worden. Zoek een dierenarts die ervaring heeft met kangoeroes of buideldieren voor je een wallaby aankoopt.

Zorg ervoor dat de dieren geen kou kunnen vatten en altijd een warme stal en hooi van een goede kwaliteit ter beschikking hebben.

Een gezonde wallaby heeft een egale en gladde vacht en is levendig. Symptomen van ziekte of pijn zijn futloosheid, een ruwe en minder verzorgde vacht, veranderingen in de stoelgang of urine, vermageren of een vuile neus of ogen. De mest van wallaby's is normaal gezien droog, zoals konijnenkeutels. Wallaby's zijn bovendien prooidieren die zo lang mogelijk hun ziekte of pijn verbergen. Neem daarom onmiddellijk contact op met een dierenarts als je symptomen van ziekte of pijn vaststelt.

De meest voorkomende gezondheidsproblemen bij wallaby's zijn:

- **Inwendige parasieten** bv. toxoplasmose, coccidiose, flagellaten, wormen
Symptomen: een algemeen slechte conditie en soms een opgeblazen buik, buikpijn, diarree.
Toxoplasmose kan ook blindheid veroorzaken en kan dodelijk zijn.

Wallaby's kunnen diverse wormen krijgen. Aangepaste wormenkuren zijn te verkrijgen bij je dierenarts. Het is belangrijk om het onderscheid met coccidiose en flagellaten te maken. Mestonderzoek is daarom vaak aangewezen.

- **Huidproblemen** vb. parasieten (schurft, luizen...), schimmels, bacteriële besmettingen
Symptomen: jeuk, schilferige huid, slechte vacht, zweren op de onderkant van de staart en achterpoten.
In de meeste gevallen moet er een huidafkrabsel genomen worden om de oorzaak van de huid- en haarproblemen vast te stellen. Als de dieren gewassen of behandeld worden, reinig en ontsmet dan de stallen, attributen en de omheining. Als het dier nat is, voorzie dan een warm binnenhok, met verwarming of warmtelampen omdat de dieren zeer slecht tegen vocht en koude kunnen.
- **Dikke kaak of 'lumpy jaw'**
Symptomen: dikke kaak, abscessen of verdikkingen op de mond, kaak of keel.
Door kleine wonden in de mond, bijvoorbeeld door stro-aren, kunnen gemakkelijk bacteriële infecties ontstaan. Meestal moeten deze operatief verwijderd worden. Zorg dat je onmiddellijk naar de dierenarts gaat zodra je een verdikking ziet of voelt bij de wallaby. Dit is namelijk een van de meest gevreesde aandoeningen bij wallaby's in gevangenschap. Stress, verkeerde voeding en huisvestingsproblemen kunnen ook een rol spelen, dus ook deze moeten desgevallend aangepakt worden.
- **Longontsteking**
Symptomen: vuile neus en ogen, snel, kort of rochelend ademen, hoesten, lusteloos zijn, weinig eetlust.
Verkoudheid en longontsteking kunnen o.a. veroorzaakt worden door te veel stress en wisselende temperaturen.
- **Stress myopathie**
Symptomen: stijfheid van de spieren, verlamming van de achterhand gaande tot volledige verlamming, overvloedig kwijlen. Sterfte binnen 2 – 14 dagen na het incident.
Door extreme stress, bv. als het dier wordt achtervolgd door een hond, kan er spierdegeneratie optreden. Dit is een spoedgeval, behandeling moet binnen het uur gebeuren. Preventie is dus belangrijk. Zorg dat het dier niet kan ontsnappen en veilig zit. Hou hier ook rekening mee als de dieren gevangen moeten worden voor bv. een bezoek aan de dierenarts.

6 AANKOOP OF ADOPTIE

Wallaby's zijn leuke dieren om naar te kijken, maar om ze te houden en te hanteren is enige kennis vereist. Een voorwaarde is bovendien dat je ruimte hebt voor een grote weide en stal, en bovendien genoeg tijd om ze voldoende tam en hanteerbaar te maken. Denk erover na waarom je wallaby's als huisdier wilt en of de dieren aan je verwachtingen kunnen voldoen. Ga ook eens praten met mensen die al langer wallaby's houden.

De volgende vragen helpen je over de aankoop van wallaby's na te denken:

- Heb je een veilige en rustige plaats om de wallaby's te huisvesten, bij voorkeur zonder een hond in de buurt?
- Begrijp je dat wallaby's het meest actief zijn tijdens de schemeruren en in de vroege ochtend en overdag meestal rusten?
- Heb je dagelijks minstens een uur de tijd om hen aandacht te geven en hun verblijf te reinigen?
- Kan je de komende 15 jaar voor de wallaby's zorgen?
- Heb je genoeg geld en ruimte voor een weide met stal?
- Kan er iemand de wallaby's komen verzorgen als je op vakantie gaat?
- Heb je ongeveer 30 euro per maand per dier over voor de voeding en verzorging?

Voor de aankoop kan je je het best informeren bij een fokker. Het is aan te raden bij meerdere fokkers te gaan kijken alvorens je de wallaby's koopt. Zo kan je direct zien wat er allemaal komt kijken bij het houden van de dieren. Kies een verkoper bij wie de dieren er gezond uitzien, het verblijf en water proper zijn, de dieren veel schuilplekken hebben en er voldoende ruimte is in het verblijf. Kies bij voorkeur een groep wallaby's die elkaar al kennen.

Als je een tamme wallaby wilt die relatief gemakkelijk te hanteren is, dan koop je die het beste bij een fokker die de dieren op een prettige manier hanteert. Als de ouderdieren tam zijn en het jong open en nieuwsgierig is, dan is het gemakkelijker tam te maken. Als het dier echter niet gesocialiseerd is, dan is het tam maken lastig en zal het veel tijd vragen om zijn vertrouwen te winnen. Er is geen verschil tussen mannelijke en vrouwelijke dieren op het vlak van karakter, maar elke wallaby heeft zijn eigen persoonlijkheid.

Als je niet wilt fokken, dan kan je het beste twee vrouwelijke dieren of twee gecasteerde mannelijke dieren samen houden. Een aantal vrouwelijke dieren samen met een gecasteerd mannelijk dier gaat ook goed. Twee niet-gecasteerde mannelijke dieren zet je beter niet samen.

Jonge wallaby's drinken alleen moedermelk, maar vanaf ze zeven à acht maanden oud zijn, gaan ze steeds vaker uit de buidel en willen ze ook het andere voer proeven. Zo'n jonge wallaby heeft zeer specifieke zorg nodig zoals speciale melk, een buidelzak en soms ook een couveuse. Neem dus beter geen wallaby die nog van de moeder afhankelijk is, maar laat hem eerst in de nabijheid van zijn moeder leren zelfstandig te eten en sociaal te zijn.

Wees kritisch en durf vragen te stellen. Als koper ben je verantwoordelijk voor een goede keuze. Koop geen zwakke of zieke dieren, zo hou je foutieve handel in stand. Let goed op of de dieren geen verwondingen of vervormingen hebben. Als je verwaarloosde dieren opmerkt, dan kan je dit melden bij de Dienst Dierenwelzijn op het [Meldpunt verwaarloosde of mishandelde dieren](#).

Alvorens je de wallaby's koopt, moet de weide correct afgemaakt zijn en de stal in orde zijn. Zet de dieren de eerste dag bij aankomst in de stal. Zo kan je goed zien of ze voldoende drinken en eten. Wanneer de dieren rustig zijn, zet je de stal open, zodat ze het terrein kunnen verkennen.

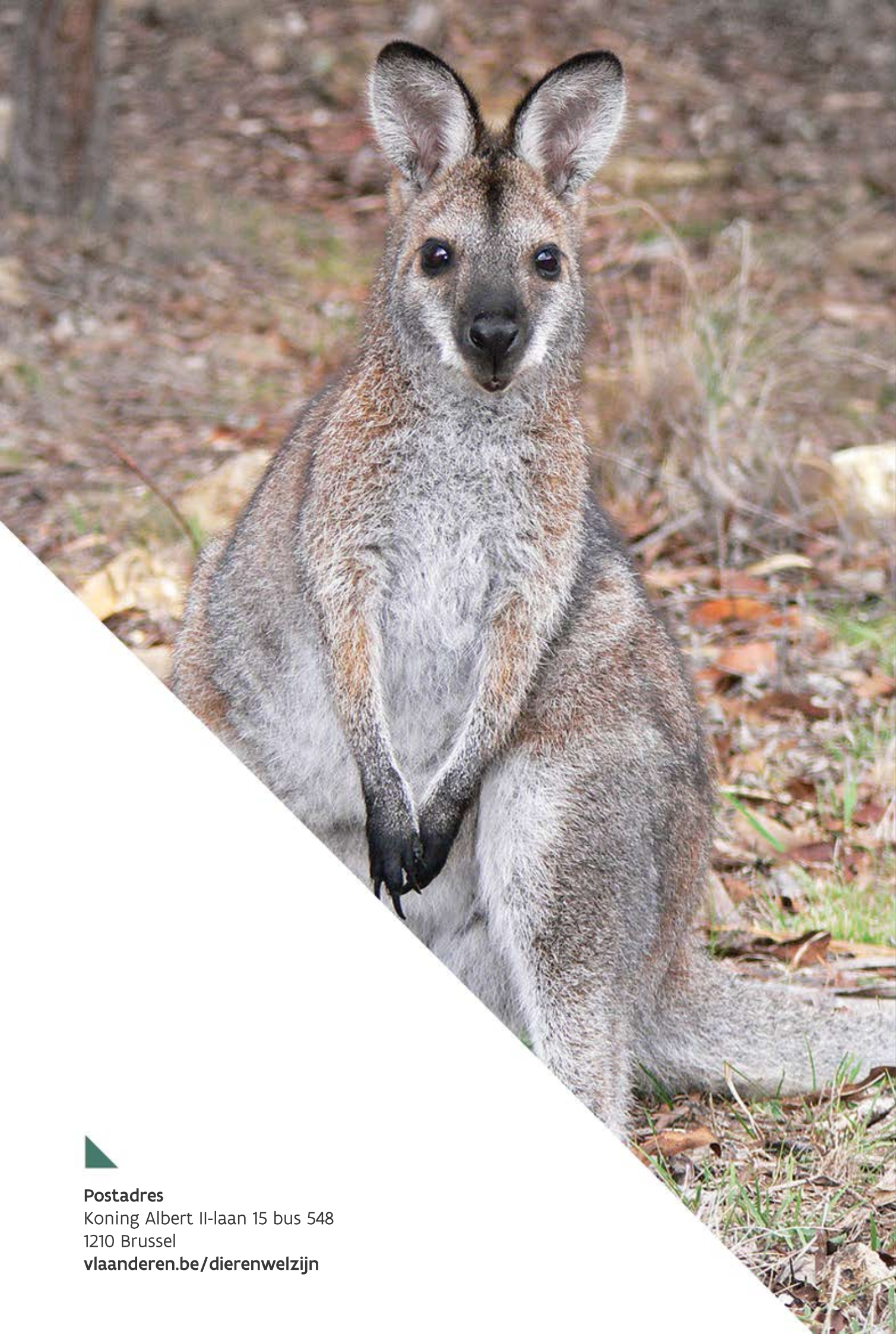
Wallaby's kunnen toxoplasmose hebben, een ziekte die vooral gevaarlijk kan zijn voor zwangere vrouwen. Zwangere vrouwen zonder antistoffen tegen toxoplasmose mogen daarom niet de stal van een wallaby uitmesten en ze moeten goed hun handen wassen na contact met de dieren. Als de vrouw antistoffen tegen toxoplasmose heeft, dan is er geen enkel gevaar.

7 KOSTEN

Een wallaby kopen kost 150 tot 900 euro per stuk. Vrouwelijke dieren en koppels voor het fokken zijn duurder dan mannelijke dieren.

De maandelijkse kosten voor het wallabyvoer en de bodembedekker voor de stal bedragen ongeveer 30 euro per dier. Daarnaast heb je de kosten van de huur of aankoop van een weide.

De eenmalige kosten om een stal en een goede omheining te maken bedragen minstens 1500 euro.

Postadres

Koning Albert II-laan 15 bus 548
1210 Brussel
vlaanderen.be/dierenwelzijn